

Novosti - Izkušnje - Pobude

NORMATIVI ZA TEKSTIL V ZDRAVSTVENIH DELOVNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA SLOVENIJE

Skupnost zdravstvenih delovnih organizacij SR Slovenije je v svojem glasilu »Novis« št. 2. 3. 1975 objavila »Normative za tekstil v zdravstvenih delovnih organizacijah združenega dela Slovenije«.

Normativi so pripravljani po širokih posvetovanjih in sodelovanju zastopnikov zainteresiranih ustanov, med njimi tudi strokovnega društva medicinskih sester in posameznih glavnih medicinskih sester zdravstvene službe.

Svet skupnosti je na seji 26. 2. 1975 z majhnimi dopolnili sprejel pripravljene normative in jih sklenil predložiti republiškem komiteju za zdravstvo v odobritev in za objavo v Uradnem listu.

Ker so republiški normativi za tekstil in za delovne varstvene obleke v zdravstvenih ustanovah izrednega pomena tudi za delo medicinskih sester tako v hospitalnih zavodih kot v osnovni zdravstveni službi, jih v celoti objavljamo tudi v našem strokovnem glasilu:

Vzporedno s posodobljenjem in izboljšanjem medicinske opreme v zdravstvenih delovnih organizacijah in zaradi izboljšanja diagnostike zdravljenja želimo boljše in ustrežnejše opremljanje tudi z bolniškim perilom, zdravstvenim delavcem pa bo olajšana organizacija dela in bolniške nege. V ta namen smo standardizirali 48 izdelkov za bolniško perilo in individualne delovne varstvene obleke ter 15 tkanin.

Standardi določajo obliko, dimenzije in kvaliteto izdelka in na ta način omogočajo organiziranje velike serijske proizvodnje. Vsi sprejeti standardi so objavljeni v »Priročniku o jugoslovanskih standardih o delovno zaščitni obleki v zdravstvu«, ki ga je leta 1974 izdal Jugoslovanski zavod za standardizacijo v Beogradu. Ta priročnik smo proti naročilu poslali vsem zdravstvenim delovnim organizacijam v Sloveniji.

Da bi zdravstvene delovne organizacije lahko realno načrtovale potrebna sredstva tudi za nabavo tekstila, smo se lotili izdelave normativov in s tem omogočili točno ugotavljanje potreb in tudi izločanje dotrajanega tekstila.

Normative je pripravila testirna komisija v sodelovanju s posameznimi glavnimi sestrami iz osnovne zdravstvene službe in bolnišnic.

Po objavi prvega koncepta normativov v »Novisu« št. 7 smo dobili nekaj pripomb iz bolnišnic, zahteve smo natančno proučili in jih upoštevali tudi v normativu. Komisija je dala končni predlog normativov, kot je bilo sklenjeno v Portorožu dne 24.—25. oktobra 1974 (komercialno tehnično posvetovanje), v obravnavo na svet Skupnosti dne 26. februarja 1975.

Svet Skupnosti je na tej seji obravnaval predlog republiških normativov za tekstil v zdravstvenih delovnih organizacijah v Sloveniji, jih ugodno ocenil in z manjšimi dopolnili v celoti tudi sprejel. Svet je naložil službi Skupnosti, da predloži te normative republiškem komiteju za zdravstvo in socialno varstvo v potrditev in za objavo v Uradnem listu.

Normativi nakazujejo, kako morajo biti zdravstvene delovne organizacije opremljene s tekstilnimi artikli, da bo organizacija dela in bolniške nege ustrezna. Zato je nujno upoštevati te normative in potrebno poskrbeti tudi za njihovo realizacijo.

Normativi zajemajo:

- tekstil v osnovnem zdravstvenem varstvu — tabela I.
- bolniško perilo (posteljno perilo in artikli za osebno nego) — tabela II.
- operacijske komplete — tabela III.
- čistilne krpe — tabela IV.
- individualno in kolektivno delovno varstveno obleko — tabela V.

Pri tolmačenju normativov je treba upoštevati tudi prej navedeni priročnik jugoslovanskih standardov.

Menimo, da smo z že prej sprejetimi standardi za tkanine in posamezne izdelke in sedaj še z normativi to področje primerno uredili, sedaj je potrebno le dosledno upoštevanje sprejetih standardov in normativov tako od proizvajalcev in konfektorjarjev kakor tudi potrošnikov, saj so na razpolago prav vsi potrebni elementi.

Verjetno bomo morali dodatno s samoupravnim sporazumom znotraj zdravstva urediti še nekatera vprašanja, kot npr. barvo oblek ipd., da bi res enotno urejali v republiki ta vprašanja.

Zahvaljujemo se na tem mestu vsem sodelavcem v testirni komisiji, posebno še sodelujočim glavnim sestram iz zdravstvenih delovnih organizacij ter zvezi društev medicinskih sester Slovenije za vsestransko pomoč pri izdelavi normativov.

Tabela I.

NORMATIVI ZA TEKSTIL V OSNOVNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU

Tek. št.	ARTIKEL	Število primerkov				Standard (JUS) O p o m b a
		na splošno ordinacijo	dodatno na pacienta			
			dispanzer za žene	zobna ambulanta	otroški dispanzer	
1.	Rjuhe	12			4	F.C2.411
2.	Komprese	20	4	4		
3.	Plenice				12	
4.	Brisače kopalne				4	F.C2.410
5.	Brisače z zeleno črto	20				F.C2.410

O p o m b a :

Normativ za specialistično ambulanto ima poleg normativa za splošno ambulanto še dodatno normativ naznačen v ustrezni rubriki, pomnožen s poprečnim številom pacientov na dan.

NORMATIVI ZA TEKSTIL V BOLNIŠNICAH

Tek. št.	ARTIKEL	Število primerkov za posteljo					JUS	Opomba
		standardni oddelki	oddelek za intenzivno nego	otroški oddelek	porodniški oddelek	psihiatrični oddelek		
A. POSTELJNO PERILO								
1.	Ščitnik za vložke — žimnica	1					tapison	
2.	Vložek — žimnica	1					10 % rezerve na štev. postelj	
3.	Gornja zaščita žimnice	2	4				flanel tkanina	
4.	Prevleka za žimnico	2	4				impregn. tkani- na ali PVC mat.	
5.	Rjuha	12	20			F.C2.411		
6.	Podloga platnena (široke-ozke)	6	18		12			
7.	Podloga — gumijasto platno	2	4					
8.	Odeja	2 ^a				F.C2.412	20 % rezerve	
9.	Prevleka za odejo	4 ^b		6 ^b		F.C2.411		
10.	Zglavnik	2					20 % rezerve na štev. postelj	
11.	Prevleka za zglavnik	8		10		F.C2.411		
12.	Blazina za podlaganje	1						
13.	Prevleka za blazino (podložno)	2						
14.	Pregrinjalo	3 ^c		6 ^c		F.C2.411		
15.	Servieta	6		10				
16.	Prt namizni	4					normativ za mizo	
17.	Vreča za perilo	1/2						

Opomba:

- Če se namesto klasičnih odej uporabljajo frotirne odeje, se normativ poveča na 4.
- Če se pri odejah uporabljajo prevleke, se normativ za rjuhe zmanjša za $\frac{1}{3}$.
- Če se uporabljajo pri odejah prevleke, odpadejo pregrinjala.

Tabela II.

Tek. št.	ARTIKEL	Število primerkov za posteljo					JUS	Opomba
		standardni oddelki	oddelek za intenzivno nego	otroški oddelek	porodniški oddelek	psihiatrični oddelek		
B. BOLNIŠKO PERILO								
1.	Bolniški plašč	2					F.G1. 766.767	20 % zimskih plaščev
2.	Pižama ali spalna srajca	6	9	9			F.G1. 761.762	10 % spalnih srajc—preklnih
3.	Bluzice otroške			8			F.G1.768	
4.	Žabice otroške			12			F.G1. 769.771	
5.	Pasovi za povijanje			12				
6.	Srajčke za dojenčke			12	12		F.G1.770	
7.	Plenice			90	90	1/4		
8.	Majice			6		2		
9.	Spodnje hlače	2		8		7		
10.	Modrček				1			
11.	Trenirke			1/3		2		
12.	Delovne obleke (halje)					2		
13.	Dokolenke	1				4		
14.	Frotirne serviete			6		6		
15.	Pelerine	1/10				2/10	F.G1.708	
16.	Delovni čevlji (škornji)					1/3		
17.	Copate	1						20 % rezerve

Tabela II.

Tek. št.	ARTIKEL	Število primerkov za posteljo					JUS	Opomba
		standardni oddelki	oddelek za intenzivno nego	otroški oddelek	porodniški oddelek	psihiatrični oddelek		
C. ARTIKLI ZA OSEBNO NEGO								
1.	Frotirke z modro črto	6					F.C2.410	
2.	Frotirke z oranžno črto	6					F.C2.410	
3.	Frotirke z zeleno črto	6					F.C2.410	
4.	Brisače iz grobe tkanine	4						
5.	Brisače kopalne	1		3		3	F.C2.410	
6.	Umivalne krpe bele	6						
7.	Umivalne krpe modre	6						

Opomba:

Doba trajanja perila je najmanj 60 pranj.
 Frotirke z modro črto za zgornji del telesa.
 Frotirke z oranžno črto za spodnji del telesa.
 Frotirke z zeleno črto za osebje.

Tabela IV.

NORMATIV ČISTILNIH KRP

ARTIKEL	na	kosov
Krpe za pomivanje tal	100 m ²	30
Krpe za brisanje površin	100 m ²	30
Krpe za pomivanje stranišč	sanitarno enoto	20
Krpe za pomivanje posode	delovno mesto*	40
Krpe za brisanje posode	delovno mesto*	60

Opomba:

Vzdržljivost krp je 50-kratno pranje.
 * Delovno mesto pomivalca v kuhinji

NORMATIVI ZA OPERACIJSKI KOMPLET**A. OPIS KOMPLETOV**

Tek. št.	ARTIKEL	KOMPLET		
		Veliki	Mali	
1.	Plašč operacijski	4	3	JUS F.G1.703
2.	Rjuha operac. cela	3	2	
3.	Rjuha operac. z razporkom	2	1	
4.	Komprese	12	10	
5.	Zavijalka platnena	2	2	

Komplet vsebuje še: zavojni material, tampone, vatirance, vatirane paličke, krep brisače.

B. NORMATIV KOMPLETOV

$$\frac{\text{Letno število kirurških posegov}}{50} \times 3$$

Normativ zadošča za tritedensko uporabo.

Opomba k tabeli V.:

- a) V operacijski in porodni enoti ter enoti za intenzivno nego pripada dodatno vsem profilom še 6 namenskih oblek, 2 para cokel in 2 para platnenih škornjev.
- b) Patronažni komplet vsebuje: suknjič, 2 krili in 2 telovnika. Plašč ima tudi zimsko podlogo. Dva kompleta in en par čevljev je zimskih, en komplet in en par čevljev pa letnih. Patronažni sestri pripada tudi opremljena bolničarska torba.
- c) Pripada tudi še 8 ovratnikov.
- d) Pripadajo tudi 2 trenerki, 2 kopalki in 2 para telovadnih copat.
- e) Socioterapevtskim delavcem na intenzivnih oddelkih pripada tudi normativ pod »a«. Socioterapevtskemu socialnemu delavcu pripadajo tudi čevlji.
- f) Pripadajo 3 beli in 3 črni plašči.
- g) Pripada kapa s senčnikom in 2 kravati.
- h) Pripada dvoje hlač.
- i) Na bolniških oddelkih 6 plašcev.
- j) Namesto higienskih čevljev se lahko dodelijo cokle ali gumijasti škornji, odvisno od delovnega mesta.

II. NORMATIVI ZA KOLEKTIVNO DELOVNO VARSTVENO OBLEKO

Za kolektivne potrebe se lahko nameni na oddelkih ali drugih delovnih enotah posebna dodatna kolektivna varstvena obleka. V kolektivno delovno varstveno obleko štejemo: pelerine, cokle, bunde, plašče in predpasnike. Normativ za to obleko je: do 20 % od števila zaposlenih na oddelku, oziroma do 20 % od števila zaposlenih v tehničnih službah.

DOBA TRAJANJA

Za pralne artikle najmanj 60-kratno pranje, za higiensko obutev najmanj 1 leto, za tekstilne artikle, ki se redno kemično čistijo, najmanj vsaki 2 leti.

16	Zobni tehnik		6	4	4			1
17	Rentgenski tehnik		6	4	4			1
18	Farm. tehnik		6	4	4			1
19	Laboratorijski tehnik		6	4	4			1
20	Fizioterapevt		6 ^d	6				1
21	Socioterapevtski delavec	3 ^e					2	1
22	Delovni terapevt	6					2	
23	Mavčar		6	6	6			2
24	Fotolaborant	6 ^f						1
25	Bolniški strožnik		6					1
26	Med. teh. boln. sofer-spremlj. v reš. sl.	6	6 ^g				1 ^h	1 1 1 1 1 1
27	Administrativni delavec	4i						
28	Socialni delavec	3	3					
29	Sofer-prevoznik					4		1 1 1 1
30	Vratar-receptor	4						
31	Vratar-vhodni		6 ^g				2	1
32	Hišnik						1 ^j 4	1 1 1 1
33	Delavec v skladišču						4	
34	Delavec v skladišču živil	6						
35	Delavec v teh. delavnici							6
36	Delavka v kuhinji			8	10	8	2 ^j	
37	Servirka			6	8	6	1	
38	Delavka v pralnici			8		8	3 ⁱ	
39	Delavec v pralnici						3 ⁱ	8
40	Delavec na vrtu						2 ^j 6	1 1
41	Čistilka			4	6	6	2 ^j	
42	Čistilec						2 ^j	6
43	Šivilja	4						
44	Brivec	6						
45	Dezinfektor						6	
46	Kurjač						6	1
47	Kurir						4	2 1 2 1 1 1
48	Telefonist, garderobka						4	